

Tampereen Vanhusneuvosto

ALOITE

15.4.2026

Tampereen kaupunki

TAMPEREEN IKÄIHMISSILLE TARVITAAN ASUMISOHJELMA

Vanhusneuvosto kantaa suurta huolta ikääntyvien +65-vuotiaiden tamperelaisten asumisesta ja heidän mahdollisuudestaan itse vaikuttaa asumiseensa sekä järjestellä hyvissä ajoin loppuelämän esteettömät ja turvalliset asunnot.

Vuoden 2025 alussa Tampereella oli arviolta noin 50 000 +65-vuotiasta eli noin 20% kuntalaisista. Ikäihmisten määrä Tampereella nousee tuhannella asukkaalla vuodessa aina 2040 saakka. Ikääntyville tarkoitetut vaihtoehtoiset asumismuodot (välimuotoinen, yhteisöllinen asuminen, perhehoito, ympärivuorokautinen palveluasuminen) eivät seuraa tarvitsijoiden määrän kasvua. Hyvin vanhojen ihmisten lukumäärän lisääntyessä kasvaa se joukko, joka tarvitsee ympärivuorokautista hoivaa muistisairauden tai muun toiminnallisen rajoitteen vuoksi (Tampereen yliopiston tutkimus Tervaskannot 90+).

Uusi haaste on ympärivuorokautisen palveluasumispaikkojen puute, erityisesti Tampereella. (Ikääntyneiden asiakkaiden ja potilaiden palveluketjun selvitystyö / Seinelän raportti 2026 / Pirha). Sen mukaan Pirkanmaalla sadat vanhukset odottavat hoitoa ja hoivaa ”väärässä paikassa” sairaalan vuodeosastoilla, vaikka he tarvitsisivat ympärivuorokautista palveluasumista. Lisäksi lakimuutoksen vuoksi vuoden 2027 loppuun mennessä on lopetettava laitosasuminen, jota Tampereella tarjoaa Koukkuniemi ja jonka asukkaat ovat pääsääntöisesti tamperelaisia. Tammikuussa 2026 vanhusneuvosto vieraili Koukkuniemessä ja saimme tietää, että sieltä on tulossa noin 260 vanhusta ympärivuorokautisen palveluasumisen piiriin viimeistään 1.1.2028.

Tampereen ikäihmisille asumisohjelma

Näkemyksemme on, että Tampere on heikosti varautunut ikäihmisille soveltuvaan ja tarkoitettuun asumistuotantoon. Uudisrakentamisen lisäksi on hyvä selvittää olemassa olevien ja käytöstä poistettujen vanhojen rakennusten saneeraamisen mahdollisuus ikäihmisten yhteisöllisiksi asunnoiksi ja ympärivuorokautisiksi palveluasunnoiksi. Yksi tällainen saneerauskohde saattaisi olla Kaupin sairaala, joka voisi toimia yhteistyössä vieressä sijaitsevan Tammenlehvän kanssa.

Kaavoitusroolinsa kautta kaupunki voi myös luovuttaa tontteja yhteisöllisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen uudisrakentamiseen. On hyvä, että ei rakenneta erillisiä vanhuskortteleita, vaan asunnot sijaisivat muun asutuksen lomassa esteettömien palvelujen ja liikenneyhteyksien lähellä. Tampereen vanhusneuvosto on valmis tiiviiseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa.

Ympäristöministeriö on julkaissut oppaan, Kartoitus ja opas hyvinvointialueiden ja kuntien ikääntyneiden asumisen suunnitteluun (19.3.2026). Opas vastaa tarpeeseen vahvistaa ikääntyneiden asumisen ennakoitua ja kehittämistä erilaisissa kunnissa ja hyvinvointialueilla. Hyvissä ajoin loppuelämän kodin järjestäminen (turvallinen arki, fyysinen esteettömyys, palveluiden saatavuus, sosiaalinen verkosto ja taloudelliset tekijät) tukee ja auttaa asumaan mahdollisimman pitkään omassa kodissa. Oman kodin jälkeen moni kuitenkin tarvitsee yhteiskunnan järjestämää palveluasumista. Asuminen kytkeytyy vahvasti ikääntyneiden hyvinvointiin ja palvelun tarpeisiin eli asuminen on kaiken keskiössä.

Vanhusneuvosto on tyytyväinen siihen, että Tampereen hyvinvointisuunnitelmassa tavoitteeksi on asetettu se, että asuinalueilta löytyy tarpeenmukaista ja monipuolista asumista, mikä mahdollistaa ikääntyessä asuinalueen sisäisen muutos ja että eri alueilla huolehditaan riittävästä yhteisöllisestä ja ympärivuorokautisesta asumisesta. Hyvinvointisuunnitelmassa tuodaan esille, että ikääntyvien asumistilanteesta ei ole riittävästi tietoa. (Tampereen hyvinvointisuunnitelma)

Vanhusneuvosto kiirehtii ikäihmisten asumisohjelman laatimista. Siinä tulee ottaa huomioon palvelutarve, vanhojen asuntojen remonttitarpeet ja yhteisöllisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen nykyinen tilanne ja ennakoitava tulevaisuuden tarpeet.

Painotamme, että ikääntyvillä tamperelaisilla on oikeus asua omassa kaupungissa loppuelämänsä päivät niin halutessaan ja oikeus päästä hoitoon ja hoivaan viivytyksettä silloin, kun tarve ilmenee.

Yhdyspintatyöskentely ikäihmisten asumisasioissa Tampereen kaupungin ja Pirhan välillä toimivaksi

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa hoito- ja hoivapalvelut sekä palveluasumisen. Tampere vastaa kaupunkisuunnittelusta, kaavoituksesta, hyvinvoinnin edistämisestä ja tukemisesta sekä ennaltaehkäisevistä palveluista. Tampereelle on kaavoitettu paljon uusia asuinalueita, mutta vanhusneuvoston käsityksen mukaan rakentamisen suunnittelussa on riittämättömästi otettu huomioon ikääntyvä väestönosa.

Vanhusneuvosto painottaa, että yhdyspintayhteistyössä on tehtävä kaikki, jotta ikäihmisten asuminen saadaan ratkaistua ajoissa.

Edellytämme, että kaupunki selvittää pikaisesti yhteistyössä Pirhan ja paikallisten rakennuttajien kanssa ikääntyvien nykyisen asumistilanteen ja ennakoi tulevaisuuden tarpeet.

Kunnioittavasti

Vanhusneuvosto

